

Broj: 01-480-38/20/P-95-543

Datum: 29. april 2024. godine

Na osnovu člana 33. i 75. Zakona o obnovljivim izvorima energije (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 16/22) i člana 190. Zakona o opštem upravnom postupku (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18) odlučujući po zahtjevu za produženje preliminarnog prava na podsticaj, privrednog društva "Buk" d.o.o. Istočno Sarajevo, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske je, na 95. redovnoj sjednici, održanoj 29. aprila 2024. godine, u Trebinju, donijela

R J E Š E N J E

1. Usvaja se zahtjev Društva sa ograničenom odgovornošću "Buk" Istočno Sarajevo, za produženje preliminarnog prava na podsticaj do 31. decembra 2021. godine, do kada je podnosilac dužan da počne sa radom, odnosno da pribavi upotrebnu dozvolu za proizvodno postrojenje Mala hidroelektrana „Samar“.
2. Pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni može se ostvariti najkasnije do 30. juna 2022. godine, a nakon izgradnje proizvodnog postrojenja, pribavljanja rješenja o pravu na podsticaj, uz ispunjenje propisanih uslova i nakon zaključenja ugovora o obaveznom otkupu sa Operatorom sistema podsticaja po cijeni koja je na snazi u vrijeme zaključenja ugovora.

O b r a z l o ž e n j e

Privredno društvo "Buk" d.o.o. Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) podnijelo je Regulatornoj komisiji za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) Zahtjev broj 9-21-1 od 21. septembra 2021. godine, za produženje preliminarnog prava na podsticaj proizvodnje električne energije u Maloj hidroelektrani "Samar", instalisane snage 950 kW i planirane godišnje proizvodnje od 3.800.000 kWh, koja se gradi na teritoriji opština Istočno Novo Sarajevo i Trnovo, a koje je odobreno rješenjem Regulatorne komisije broj 01-480-7/20/P-167-6 od 26. januara 2021. godine, sa trajanjem ovoga prava do 30. novembra 2021. godine. Podnosilac je obrazložio razloge za podnošenje ovog zahtjeva i naveo da je objekat izgrađen u iznosu većem od 50% vrijednosti investicije koja je utvrđena u Studiji ekonomske opravdanosti, te je naveo da je ukinuta ekološka dozvola, što je dovelo do obustavljanja radova na izgradnji proizvodnog postrojenja, ali da su radovi nastavljani 13. septembra 2021. godine i da je u toku postupak ponovnog pribavljanja propisane dokumentacije što bi se trebalo okončati do 31. decembra 2022. godine. Podnosilac je dostavio ovjerene bankarske izvode za izvršene isplate, kao i fakture dobavljača koje su prethodile isplatama. Podnosilac je zahtjevom tražio produženje preliminarnog prava na podsticaj do 31. decembra 2022. godine.

Postupajući po ovom zahtjevu Regulatorna komisija je donijela rješenje o produženju preliminarnog prava na podsticaj u Maloj hidroelektrani "Samar", broj 01-480-11/20/P-17-368 od 28. oktobra 2021. godine, kojim je ovo pravo produženo do 31. decembra 2021. godine.

U upravnom sporu protiv ovog rješenja po tužbi privrednog društva "Buk" d.o.o. Istočno Sarajevo, Okružni sud u Trebinju je donio presudu broj 15 0 U 005359 21 U od 25. aprila 2022. godine, kojom je tužba odbijena kao neosnovana. Međutim, u postupku po zahtjevu Privrednog društva "Buk" d.o.o. Istočno Sarajevo za vanredno preispitivanje navedene pravosnažne presude Orkužnog suda u Trebinju, Vrhovni sud Republike Srpske je presudom broj 15 0 U 005359 22 Uvp od 13. marta 2024. godine, uvažio ovaj zahtjev, preinačio presudu Okružnog suda broj 15 0 U 005359 21 U od 25. aprila 2022. godine, te poništio pobijano rješenje Regulatorne komisije od 28. oktobra 2021. godine. Ovim je ova upravna stvar vraćena u stanje prije nego što je poništen akt donesen, na osnovu odredbe člana 50. stav 1. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Regulatorna komisija je, nakon presude Vrhovnog suda Republike Srpske, na 95. redovnoj sjednici, održanoj 29. aprila 2024. godine, ponovo razmatrala zahtjev privrednog društva "Buk" d.o.o. Istočno Sarajevo, od 21. septembra 2021. godine, kojim je zahtijevano produženje preliminarnog prava na podsticaj do 31. decembra 2022. godine.

Na osnovu priložene dokumentacije nije sporno da su bili ispunjeni propisani uslovi za produženje preliminarnog prava na podsticaj i to da je realizovani iznos investicije veći od 50% vrijednosti investicije, koja je navedena u Studiji ekonomske opravdanosti. Međutim, nije se mogao prihvatiti zahtjev da se preliminarno pravo na podsticaj produži do 31. decembra 2022. godine.

Naime, ponovnim razmatranjem zahtjeva podnosioca, nesumnjivo je utvrđeno da su Akcionim planom Republike Srpske za korištenje obnovljivih izvora energije – u daljem tekstu: Akcioni plan (Odluka Vlade Republike Srpske o usvajanju Akcionog plana objavljena je u Službenom glasniku Republike Srpske, broj 111/15, 5/16, 97/18, 3/20 i 124/20), količine električne energije za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora u malim hidroelektranama bile raspoložive do 31. decembra 2021. godine. To znači da nema podsticanja proizvodnja električne energije u Republici Srpskoj prema ovom planu nakon tog roka, bez obzira što je odredbom člana 27. stav 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19), koji je bio na snazi u vrijeme donošenja osporenog rješenja od 28. oktobra 2021. godine, utvrđen rok za preliminarno pravo na podsticaj u trajanju do najduže tri godine. Dakle, nepostojanje raspoloživih količina energije u sistemu za podsticanje nakon 31. decembra 2021. godine, u vrijeme donošenja osporenog rješenja, je jedan od razloga za neusvajanje zahtjeva podnosioca da mu se preliminarno pravo na podsticaj produži do 31. decembra 2022. godine. Akcioni plan je ključni sprovedbeni akt u sistemu podsticaja, kojim Vlada Republike Srpske, kao nadležni organ, na osnovu odredbe člana 10. stav 1. Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19), utvrđuje količine električne enerije iz obnovljivih izvora i vremensku dinamiku za podsticanje utvrđenih količina.

Isto tako odredbom člana 4. stav 2. novog Zakona o obnovljivim izvorima energije, je propisano da Vlada Republike Srpske donosi Program o korišćenju obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Program), kojim se utvrđuju ciljevi Republike Srpske o učešću električne energije iz obnovljivih izvora po godinama, količine predviđene za podsticaj po tehnologijama, pregled vrsta i način ostvarivanja podsticaja. Bez obzira na donošenje novog zakona, nije bilo podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora nakon 31. decembra 2021.

godine, do kada je važio Akcioni plan, sve do donošenja Programa (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 16/24). Dakle, ovi sprovedbeni akti Vlade Republike Srpske, su ključni akti za ostvarivanje prava iz sistema podsticanja i prilikom odlučivanju o zahtjevu, ove akte je trebalo dosljedno primjeniti.

Nadalje, odredbama člana 8. Zakona o obnovljivim izvorima energije utvrđeno je koja se proizvodna postrojenja podstiču, a to su "mala i velika postrojenja", pri čemu je utvrđeno šta se smatra "malim", a šta "velikim postrojenjem". Imajući u vidu činjenicu da je instalisana snaga proizvodnog postrojenja Mala hidroelektrana "Samar" 950 kW, to znači da ovo proizvodno postrojenje, na osnovu ove odredbe spada u "velika postrojenja", koja mogu ostvarivati pravo na podsticaj samo u vidu prava na tržišnu premiju, za što se kvalifikuju u postupku aukcije, na osnovu odredbe člana 35. stav 4. Zakona o obnovljivim izvorima, a ne u postupku pred Regulatornom komisijom u smislu odredbe člana 31. stav 1. ovoga zakona. Svrstavanje postrojenja podnosioca u "velika postrojenja" prema novom zakonu, je drugi razlog zašto se preliminarno pravo na podsticaj nije moglo produžiti nakon 31. decembra 2021. godine.

Navedeno takođe potvrđuju i odredbe člana 75. stav 1. i člana 75. stav 2. novog Zakona o obnovljivim izvorima energije. Ovim odredbama je propisano da će se postupci za ostvarivanje prava na posticaj koji su započeti prije stupanja na snagu novog zakona završiti po odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19). Stečeno preliminarno pravo može se produžiti po osnovu zakona koji je prestao važiti, u slučaju ako važeći Zakon o obnovljivim izvorima energije propisuje pravo na podsticaj za takvu vrstu postrojenja, što ovdje nije slučaj. S obzirom da ne postoje raspoložive količine za podsticanje u vidu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni nakon 31. decembra 2021. godine, te da je instalisana snaga Male hidroelektrane "Samar" 950 kW, odnosno da se radi o "velikom postrojenju" na osnovu odredbi člana 8. Zakona o obnovljivim izvorima energije, čije se pravo na podsticanje ne stiže u postupku pred Regulatornom komisijom, već samo putem aukcija. Imajući ovo u vidu, a na osnovu odredbe člana 75. stav 2, u vezi sa odredbama člana 31. stav 1. i člana 35. stav 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije, zahtjev za produženje preliminarnog prava nakon 31. decembra 2021. godine, se u ovom slučaju nije mogao prihvatiti.

Podnosilac je u zahtjevu naveo da je poništena ekološka dozvola, a da u vrijeme podnošenja zahtjeva nije izdata nova, ali poništavanje ekološke dozvole, nije bila relevantna okolnost za odlučivanje o zahtjevu podnosioca, budući da je ostala na snazi građevinska dozvola za ovo proizvodno postrojenje u vrijeme donošenja pobijanog rješenja, pa protok vremena za donošenje nove ekološke dozvole nije imao nikakav uticaj na rješavanje ove upravne stvari.

U konkretnom slučaju je produženo preliminarno pravo na podsticaj do 31. decembra 2021. godine, što znači da do tog datuma podnosilac treba pribaviti upotrebnu dozvolu za ovaj proizvodni objekat i početi sa radom. U tom slučaju pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni može se ostvariti najkasnije do 30. juna 2022. godine, a na osnovu odredbe člana 75. stav 3. Zakona o obnovljivim izvorima energije.

Bez obzira na navedena propisana ograničenja, podnosilac zahtjev ima pravo da izgradi proizvodno postrojenje, te da električnu energiju prodaje u sistemu podsticaja ili na tržištu, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 68/20) i Zakonom o obnovljivim izvorima energije.

Na osnovu prethodno navedenog odlučeno je kao u tački 1. i 2. dispozitiva ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku se zasniva na odredbi člana 25. stav (2) Zakona o energetici i člana 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić